

БЕЛАРУСКІЯ НАВІНЫ

BIELARUSKIJA
NAVINY

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
11-bis, Rue Roquépine,
PARIS (8').

ГОД III

— ПАРЫЖ. СТУДЗЕНЬ 1947. —

№ 1(6).

КАЛЯДНЫЯ ДУМКІ

Ужо другі год пасля сканчэння вайны беларускай эміграцыі дарадзіцца праводзіць свае вялікія Калядныя Святы ў няпэўным чаканні няведамага заўтра на чужыне, далёка ад свае мілае Бацькаўшчыны. Шмат каму, замест калядунікаў, зьявіцца сумныя думкі, замест бэтлейкі — чорны сум, і шмат каму, замест Святое Вячэры-Купі — горкія сльёзы. Мала дзе будуць луніць мелодыі беларускіх калядаў, рэдка дзе зьявіцца калядунікі, вельмі мала каму давядзецца скаштаваць купі. Прыйдуць успаміны аб Бацькаўшчыне, аб родных, знаёмых, аб нядаўным мінулым і сум былых чорны вёлюм пакрые аблічча.

Але разгляньмась крыху ўважней у нашым палажэнні і спытайма сябе шчыра: ці варта паддавацца суму? ці наша палажэнне запраўды такое непанешнае? Вось-жа не! І яшчэ раз не! На гэта ёсць шмат прычынаў. Варта толькі крыху ўважней і глыбей прыглянуцца да самага свята Каляд, каб пабачыць, што там ёсць для нас нявычарпальная крыніца надзеі, падтрымання на духу і ўпэўненасці ў лепшае заўтра, незалежна ад таго, як-бы мы на Каляды не прыглядаліся: ці з міталогічна-дахрысціянскага боку, ці з чыста рэлігійна-хрысціянскага.

Нашы продкі святкавалі Каляды ў чэсьць хуткага прыходу вясны. Дзіўна здаецца, як можна гаварыць аб хуткім прыходзе вясны, калі дзень найменшы, ноч найдаўжэйшая, сонца найменш грэе і мала сьвечыць, на дварэ лютуюць найгоршыя морозы. Але-ж дзень ужо не паменьшае, сонца пачне больш паказвацца на небе, а морозам так-жа прыходзіць канец: Трашчы не трашчы — мінулі Вадохрышчы казлі нашыя продкі, і выніэй падымалі галаву. Да таго якая чудовая лягenda ляжала ў аснове гэтага святкавання?

Калі жонка Пяруна, багіня Каляда пабачыла, што бог зімы Зюзя вельмі злызекуе над бедным людзям, зажадала памагчы людзям і дзе-ля гэтага вышла на Зямлю, каб радзіць бога сонца Дажбога. Зюзя аб гэтым даведаўся і паставіў усімі спосабамі недапусьціць да таго, каб зьявіўся Дажбог, бо працуваў, што тады настане канец ягонаму панаванню. Вось ён пасылае сваіх слугаў Заваяў, каб тыя потайкам знішчылі нованароджанага Дажбога. Завейі замяняюцца ў вайкоў і ганяюцца за Калядою. Каляда, каб ад іх абараніцца, замяняецца ў белую казу і ўцякае па беласнежных палёх, хаваюцца ад вайкоў-Заваяў і народжвае Дажбога. Адгэтуль і паходзіць звычай валзіць казу і адгэтуль такія звароты ў песнях, як: «Дзе каза ходзіць, там жыта родзіць».

Для зніжжанага людзтва, паводле міласэрнае Богае волі, у малым палестынскім мястэчку Бэтлеме, нараджаецца ад Дзевы Марыі Хрыстос — Сын Божы, як звычайны чалавек. Яго паліцам — убогі хлэў, а калыскаю — ясьлі. Аднак яго народжаньне суправодзіць дзіўныя зьявы: пастушкім зьяўляюцца ангелы з радаснымі сьпевамі, на небе зьяўляецца нябывалая зорка,

Зь Сьвятымі Калядамі 3 Новым Годам!

УСІХ СВАІХ СЯБРОУ, ЧЫТАЧОУ І ПРЫХІЛЬНІКАУ ВІТАЕ
ГАРАЧЫМІ БРАТНІМІ ПАЧУЦЬЦЯМІ.

РАДАКЦЫЯ

«Беларускіх Навінаў».

АБ'ЕДНАНЬНЕ

Беларускіх Работнікаў у Францыі.

КРЫЖОВЫ ШЛЯХ

Нарадзіўся Ты — з Табою
Быў Ісус Хрыстос.
Змыць Цябе валвой прыбою
прагнуў бураў стос.
Дзень мінаў — разбою хвалі
большалі ўтрая.
У разьлюшанай навалі
стаў на ногі я.
Несьлі разам крыж пакуты —
Ты і я з Табой,
І цяглі няколю й пугу
зморанай ступой.
Чорт вязаў нас ланцюгамі,
нашы душы трос.

Мы нярэлі — разам з намі
буў Ісус Хрыстос.
А пасыла... Твой твар пахмуры...
Ты ў агні гарыш...
Разлучылі нас віхуры,
Стаў няжэйнім крыж.
Ня міну з тупой гурбою
ні адной вярсты.
Там, дзе Ты — і я з Табою,
А дзе я — там Ты.
Да ўваскосу ў сьвет нязнам
дойдзе — хто ўсё зьнёс.
Мы ідзем, і разам з намі —
Сам Ісус Хрыстос.

Алесь Салавей.

якая служыць усходнім мудранам за пуцяводную зорку для злічэньня Нованароджанага. Адначасна валадар Палестыны Ірад Ідумеяні мабілізуе ўсе сілы, каб знішчыць Нованароджанага Хрыста. Да гэтага ўжывае і хітрасьць і подступ, а чаліміма гэтага яму не ўдаецца завалодаць Хрыстом, ён ня спыняецца перад найгоршымі крайнасьцямі — загалвае выразаць усіх дзяцей у Бэтлеме і ваколіцы. Аднак Бог сыпэражэ свайго Азінароднага Сына. Зямскія банькі Хрыста заўчасу ўнякаюць у Егіпет і Хрыстос астаецца жыць да часу на выгнаньні.

У гэтых абодвух прыкладах вельмі шмат падобнасьці з нашым нявольным рухам.
Ад пачатку нашага адраджэньня — няўпэўненая занятая і крывавая барацьба з ворагамі. Ахвяры ў знах і нязнаных магілах, а мы на выгнаньні. Так, але-ж і Хрыстос муціў унякаць у Егіпет на тое, каб потым вярнуцца ў Палестыну. І нашыя ахвяры не прападуць на марна, адраджаная Беларусь зойме яшчэ свой «пачэсны пасап між народамі», бо

па-над усімі валадарамі дзяржаваў ёсць сусьветны Валадар, Які знаходзіць спосаб утрымаць пры быцьці тое, што раз паклікаў да існаваньня. Гэты факт можа быць крыніцаю нашае неперачможнае ўпэўненасці ў лепшае заўтра.
Усходнія мудраны, кінуўшы ўсё, ішлі прывітаць Нованароджанага Хрыста, іх вяла пуцяводная зорка і яны ня зьбіліся з пуцьня. Мы маем пуцяводную зорку нашу Вольную Беларусь, таму без якіх небудзь ўхілаў ідзем да яе ўпэўненым крокам і тады зможам пабачыць яе ўва ўсёй сваёй красе і прапавань там для агульнага дабра.

Л. Чыркі.

Ня маючы магчымасьці адказаць асабіста на прысьланьні мне Калядныя і Навагоднія прывітаньні, дазваляю сабе праз пасярэдніцтва «Б. Н.» выказаць усім сваім сябром і прыхільцам сваю глыбокую ўдзячнасьць і паўзаем свае найлепшыя Сьвяточныя і Навагоднія пажаданьні.

М. Абрамчы.

Начы нельга

Год таму назад, якраз пад калядна-навагоднія сьвяты, 1945-46, зьявіўся ў сьвет 1-шы нумар «Бел. Навінаў».

Газэта задакляравала сябе быць месячным органам беларускай эміграцыі ў Францыі.

Да канца Сакавіка 1946 г. Рэдакцыя «Б. Н.» дотрымлівала слова. Рахуючы з 1-шым нумарам 1945 г. «Б. Н.» выйшла 5 нумараў. Сакавіковы нумар сваім абсягам асабліва паддаў аптымізму чытачом. Але... на вялікі жаль, аптымізм гэты быў здарджаны. «Б. Н.» раптам замоўклі. Сярод чытачоў паўстала трывога, розныя дагадкі. Некаторыя з нашых сяброў дапуськалі магчымасьць забароны яе францускімі ўладамі, другія-ж — магчымасьцямі недастаткова адпаведнага грунту бюссьлем самага беларускага грамадзянства, падтрымаць матэрыяльна адзіную сваю газету.

У запраўднасьці справа прадстаўляецца зусім начай.

За кароткі адносна час па выхадзе першага нумара «Б. Н.», Рэдакцыя атрымала лісты буквальна з усіх канцоў сьвету з гарачымі прывітаньнямі і падзякамі. Бяз жалнай прапаганды і афішаваньня з боку Рэдакцыі, «Б. Н.» з рук у рукі, ад знаёмага да знаёмага, дасяглі беларускіх сяродкаў нятолькі ў Швэцыі, Нямеччыне, Італіі, а і ў Афрыцы, Эгіпце, Пэрсіі, Індыі, Аўстраліі, Бразыліі, Канадзе.

Лішне таму тут падкрэсьліваць, якое гэта мела тагды для нас маральнае і практычнае значэньне ў так крытычны момэнт разьзярушанасьці нашай новай эміграцыі.

Зусім таму слухаюць многія нашыя чытачы называлі «Б. Н.» «цэнтральным органам усяе беларускае эміграцыі», хоць на такі «Б. Н.» ніколі не пратэндавалі.

Няма ніякага сумьліву, калі-б не суровыя павасенныя дэвізавыя законы, «Б. Н.» патрапілі-б выходзіць утрымліваючыся на ўласных падпісчыках нятолькі як месячнік, але на'т як штотдзеньнік. Нажаль усе гэтыя перашкоды ляжалі і ляжаць пакуль што яшчэ паза межамі нашай волі. «Б. Н.» таму давялося апэрыцца выкаючы на ахвярнасьці сяброў бліжэй стаячых да Рэдакцыі і ўзваліць на іх плечы ўвесь цяжар матэрыяльных выдаткаў.

Цяжка было, зразумела, Рэдакцыі абслужыць усіх сваіх чытачоў у крэдыт, але ішчэ цяжэй было для Рэдакцыі адмовіць пасылку газэты людзям, заплаціць за якую яны не маглі не па сваёй віне, да таго людзям так далёка адарваным ад Бацькаўшчыны, людзям, столькі аддаўшым Ей сілаў-душы.

Вось гэтыя і толькі гэтыя прычыны былі давалі Рэдакцыю «Б. Н.» да такога фінансаванага стану, дзеся якога і было прыпынена выданьне.

Але, зразумела, такі стан ёсць часовым зьявішчам. Няма сумьліву, што павасенны разбураны сьвет пачне прыходзіць да парадку. Дэвізавыя бар'еры напэўнае будучы калі незусім зьнесеныя, дык прынамсе аслабленыя.

З другога боку, беларуская малая эміграцыя, якая рашуча здэныдавала ў сучасных абставінах не павяртаць на Бацькаўшчыну, абсталя-

еца дзесь у больш пэўных і спрыялівейшых ёй краінах.

Колькі будзе яшчэ трываць гэты сямнаццацігадні стан, наразе цяжка сказаць. Як таксама цяжка сказаць, у якія краіны накіруецца наша эміграцыя, дзе яна абсядзе і ці дазваляць ёй абсесці дзесь буйнейшымі беларускімі асяродкамі, ці яна будзе змушана рассяецца па цэлым свеце па адзіночна?

Затое можна з пэўнасцю сьцьвердзіць, што беларуская эміграцыя ў Францыі нятолькі што ня мае тэндэнцыі да разьезду, а наадварот, тут ужо выразна зарысавана тэндэнцыя даплыву.

Вось тут міма волі сам лёс і зноў накідае ролю «Б. Н.» застанца «цэнтральным» органам прынамсе на час немінучай і ў незадоўгім часе новай вялікай вандроўкі беларускай эміграцыі і адыгрываць ім «Б. Н.» зноў ролю таго пасярэдніка-звязьнікавага.

Бяз гэтага нашай эміграцыі пагражала б небяспека нанава разгубіцца на якісь час, а хто ведае, можа і на досыць даўгі час застанца бяз ніякага між сабой звязку.

Радакцыя «Б. Н.», сабраўшы на нава свае сілы, гарача заклікае ўсіх сваіх сяброў, чытачоў таксама нанава напружыць усе свае высілкі і памагчы «Б. Н.» перажыць гэты найкрытычнейшы мамэнт.

Верым, што кожны сьведомы Беларуска добра здае сабе справядзачу з усёй сур'эзнасьці і паважнасьці нашае сытуацыі наагул. Добра сабе здае справядзачу ў канечнай неабходнасьці існаваньня «Б. Н.» і ў іх, як можна, больш рэгулярным выхадзе. А дзеля таго ўжыве ўсе магчымыя спосабы, каб дапамагчы «Б. Н.» у іх, як можна, больш частым выхадзе.

Нашым баявым лёзунгам мусіць быць: за ўсялякую цану, усімі сіламі, мусім утрымаць «Б. Н.» як орган, які нявідзімымі ніткамі вяжаць нашу эміграцыю ў цэлым свеце.

РАДАКЦЫЯ.

БЕЖАНСКІЯ СПРАВЫ

ПРАМОВА ВЫШЫНСКАГА У СПРАВЕ БЕЖАНЦАУ НА КАНФЭРЭНЦЫІ А. С. Н.

На адным з апошніх паседжаньняў эканамічна-сацыяльнай сэкцыі А. С. Н. на якім абмаўлялася пытаньне дапамогі бежанцам савецкі дэлегат Вышыньскі выступіў з доўгай прамовай, у якой ён востра супроцьставіўся арганізацыі міжнароднай апекі бежанцам. Акцыю гэта ён назваў «опаснай игрой».

Вышыньскі ўжо не наставаў на прымусовай рэпатрыяцыі, толькі пратэставаў супроць арганізаванай апекі бежанцам, бачучы ў гэтым выкарыстоўваньне бежанцаў супроць Савецкага Саюзу.

Гутарачы аб беларускіх бежанцах у Нямеччыне Вышыньскі заявіў, што «Беларускі Камітэт у Рэгенсбургу займаецца прапагандай за адарваньне Беларусі ад СССР і выдае фальшывыя фашыстоўскія дакумэнты».

Якое ўражаньне зрабіла заява Вышыньскага на дэлегатаў А. Народаў — адносна намераў Беларускага Рэгенсбургскага Камітэту аб адарваньні Беларусі ад СССР — сказаць цяжка.

Ня можа, за тое, быць ніякага сумніву, каб заява Вышыньскага адносна выдачы Беларускаму Камітэтам фальшывых фашыстоўскіх дакумэнтаў — магла быць кімсь прынята ў сур'ёз, бо запраўды-ж, каму гэта з Беларусаў і дзеля чаго сьняня патрэбныя фашыстоўскія дакумэнты?

МІЖНАРОДНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ДЛЯ БЕЖАНСКІХ СПРАВАУ

На апошнім пленарным паседжаньні Канфэрэнцыі А. А. Н., якая адбылася ў Нью-Ёрку, пастаноўлена стварыць міжнародную арганізацыю для бежанскіх спраў.

Супроць стварэньня гэтай арганізацыі галасавалі: Расея, Беларусь, Украіна, Польша і Чэхаславацыя. Іншыя 30 дзяржаў галасавалі — за.

Бюджэт для гэтай арганізацыі вызначаны 40 мільёнаў фунтаў штэр-

лінгаў. Сядзібай будзе Парыж або Жэнева.

Функцыянаваць гэта арганізацыя распачне пасля таго, як вышэйшая пастанова будзе ратыфікавана ня менш 15 дзяржавамі.

СЕЦІ НА БЕЛАРУСКІХ БЕЖАНЦАУ У НЯМЕЧЧЫНЕ

Адыйшоўшы ад Беларускай Праваслаўнай Аўтакефальнай Царквы епіскапы Расейцы, аглядзіліся нарэшце, што іх «стадо», за якое яны самавольна распісаліся пры ўліцы да Расейскае Царквы, за імі не пайшло, пачалі таму абходзіць Беларусаў навокал зь невадам.

Пяць з гэтых епіскапаў занята выразна паказаньні сябе кім яны былі і ёсьць, не паважваючы саміх безпасярэдніх выходзіць да здрадчых імі сваіх вернікаў. Дзеля таго яны выпускаюць у «аблавы» двух іншых з былых беларускіх епіскапаў, на якіх яшчэ бышам застаўся цень беларускасьці. Праз пасярэдніцтва гэтых апошніх яны стараюцца разьбіць адзінства беларускай эміграцыі. Твораць свае ячэйкі з рознага здэгэнараванага і апартуністычнага элементу, намагаюцца стварыць сетку свае арганізаванай, г. зв. «праваслаўных Беларусаў», вярбуюць найменш палітычна граматыных Беларусаў, на якіх паселішчы за акіяны і т. п.

Ня глядзячы на тое, што мэтай, якімі яны карыстаюцца для разьбіцьня нашага нацыянальнага адзінства вельмі зношаныя (імі карысталіся ўсе расейскія цары) нельга аднак да іх раскладовай працы адносіцца абыхава. Беларускае грамад-

зяньства ў Нямеччыне мусіць ведаць, што акцыя, вылоўліваньня і вылучываньня праваслаўных Беларусаў ад супольнага беларускага нацыянальнага фронту на ёсьць акцыя «беларускіх» епіскапаў, самастойнай.

Беларускія дзеячы ў Нямеччыне павінны добра высьвісьць менш сьведомым палітычна нашым братам, што епіскапы, адыйшоўшы ад Беларускай Аўтакефальнай царквы і ўліўшыся да зарубежнай царквы расейскай гэтым самым уліліся і ў агульна культурна-палітычны зарубежны расейскі цэнтр. І нам зусім ня пікава, ці цэнтрам гэтым кіруюць расейскія «едаінонедзімцы» з Вашынгтону ці дзесь з усходу, важна нам адно, што ўсе гэтыя «едаінонедзімцы» варожыя нятолькі беларускаму вызвольнаму руху, а і самай беларускай культуры, дзеля таго ўсялякія іхнія палітычныя, культурныя ці рэлігійныя акцыі заўсёды былі і будуць дзеля, каб нас змылівалі з гарызонту. Беларускае сьведмае грамадзянства ў Нямеччыне мусіць таму самым энэргічным спосабам адкінуць усялякія іхнія пасярэдніцтвы, бо гэта ёсьць ні-больш, ні-менш, як хітрыя сеці на нашыя душы, а ад гэтакіх «душпастыраў» — душхватаў трэба адхрышчаванца.

З свайго боку радзім нашым братам і сёстрам у Нямеччыне ня шукаць шчасьця за морам, а пастарацца дастаць у Францыю. Гэта будзе і лягчэй і выгадней. А калі ўжо і выяжджаць за акіяны, дык ня праз замаскаваныя расейскія агэнцыі, а ішчыльнымі радамі, ня дзелячыся па рэлігіі, праз свае беларускія арганізацыі, бо ўсё тое, што маскуюцца, крые ў сабе ашуканства. М. Л.

Запам'ятайце гэты адрэс! Гэта адзіны Ваш цэнтр, які Вам:

- 1) дасьць парадку ўва ўсіх Ваших цяжкіх абставінах.
- 2) дапаможа Вам навізаць лучнасьць з Вашымі роднымі, прыяцелямі, разгубленымі ў свеце.
- 3) прыіме Вас заўсёды, як роднага брата, як сястру.

Гэта Ваш адзіны апыкун — па раднік — прытулак.

UNION DES TRAVAILLEURS BELORUSSENS, SECTION C.F.T.C.
11 BIS, RUE ROQUEPINE, PARIS 8-e.

3 ЭКАНОМІКІ БЕЛАРУСІ

За досыць кароткі час маладая адраджэная беларуская навука аканачальна разьбіла хлусьлівую «тэорыю-басьні» аб тым, што Беларусь — край убогі, Богам пакрыўджаны, а таму, гаспадарча асабліва, залежны ад ласкі сваіх суседзяў.

Усе гэтыя байкі сьняня разьвеяліся, як дым. З кожным годам факты жыцця паказваюць адваротнае, а іменна, што Беларусь мае невычарпальныя багатыні як падземныя, так і надземныя.

Маладыя беларускія вучоныя, пачынаючы з 1929 г. выкрылі шэраг непачатых багатыняў Беларусі: як жалезна-магнітную руду, нафтавыя басэйны, залежы солі, сярэбраныя пяскі, залежы бугага вугалю, невычарпальныя багатыні бэтонавага каменя і т. п.

Праўда, усе гэты багатыні сьняня знаходзяцца ў нераспачатым стане эксплёатацыі. Прычына гэтаму тая, што сучасная расейская сыстэма — цэнтралізацыі і індустрыялізацыі — кіраваная з Масквы, ня спрыяе разьвіцьцю беларускай нацыянальнай індустрыі і промыслу. І няма сумніву, пакуль Беларусь будзе на становішчы «спэрыфэрынай рэспублікі» разьвіцьцё яе індустрыі будзе штучна тармазіцца (аб гэтым пагутарым шырэй іншым разам).

Адначасна цяпер толькі той факт, як беларуская нацыянальная эканоміка, ня глядзячы на так цяжкія вонкавыя абставіны, жывасільлем прабіваецца якраз у напрамку свае нацыянальнае абасобленасьці. Гэта праяўляецца асабліва выразна ў тых

дзялянках гаспадарчага жыцця Беларусі, якія знаходзяцца, дзякуючы сваім выключна прыродным прывілегіям, паза ўсялякімі ўмовамі канкурэнцыі цэнтралістычных інтэнцыяў Расейскай імперыі.

Вось некудыкі фактаў, якія падаюць у даслоўным перакладзе з савецкай расейскай прэсы.

Каўчуковая прамысловасьць.

На вясне 1946 г. у Беларусі было засяена 20.000 гэк. кок-сагізу (расьліна, зь якой вырабляецца каўчук і якая выключна добра родзіць у Беларусі на балотістай глебе).

Новая каўчуковая расьліна ў Беларусі — «Берасклет».

Плянцэны берасклету.

«Известия» 2.6.1946 г. Менск, 1-га чэрвеня (па тэлефону ад уласнага карэспандэнта). У Беларусі шмат берасклету. Асабліва густа расьце гэты карчавік у лясах Магілёўшчыны, Берасьцейшчыны і Горадзеншчыны. Лесхозы рэспублікі спраўджаюць ягоную каўчуканоснасьць ў заходніх вобласьцях Беларусі зложана некалькі школак культурнага берасклету. Праз год яны дадуць расаду, якая будзе пасаджана на спецыяльных плянтачах.

Культываваньне берасклету — цэнная сыравіна для гумовай прамысловасьці. Летась лясная гаспадарка Магілёўшчыны здала прадпрыемствам гумовай прамысловасьці першыя шэсьць з паловай тон карэньняў берасклету.

Дабываньне торфу.

Менск, 1.4.46 (па тэлефону ад уласнага карэспандэнта). Беларусь мае агромныя запасы торфу. У апошнія пяцігоддзі дабываньне гэтага цэннага апалу ўзрасьце ў некалькі разоў.

Сёлета пачнуць працаваць некалькі новых прадпрыемстваў і сярод іх гігант торфадабываньня — Осінторф. Арганізуецца вытворчасць тарфянога абсталяваньня. Гомельская хвабрыка «Двигатель революции» пачала выпускаць часткі да тарфяных машынаў. Хвабрыка пашыраецца. Пачынаюць працаваць мэханічны, адліўны і кавальскі аддзелы. У 1947 г. «Двигатель революции» будзе выпускаць скамплікаваныя торфадабывочныя машыны.

Новыя прадпрыемствы лесахімічнай прамысловасьці.

Менск, 6.4.46. (Карэсп. «Правды»).

У Нароўлянскім і Ельскім раёнах, Палескай вобласьці, будуецца 6 хвабрык для вырабкі смалы, драўлянага вугалю, дзёгцю, тарпантыны. У хуткім часе будуць урухомлены такія-ж тры хвабрыкі ў Жытовіцкім раёне.

Сады Беларусі.

«Известия», 13.4.46. Менск, 12.4 (па тэль. ад улас. кар.)

Беларусь багатая садамі. Шматлікія досьледы паказалі, што ў яе кліматычных умовах вельмі добра расьце вінаград. У раённым цэнтры Чэрвень, Менскае вобласьці, ужо пят-

наццаць гадоў займаецца гадоўляй вінаграду зямлянты старадаўняга Даніла Колас. Цяпер, на базе ягонага вінаградніка арганізуецца закладны пункт Беларускай дасьледчай фруктова-агародніцкай станцыі.

Першая беларуская цукраварня.

«Правда» 19.5.46. Менск, (Кар. «Правды»). Летась у Горадзеншчыне было пасеяна 3.500 гак. цукровых буракоў. У некаторых самастойных сялянскіх гаспадарках ураджай яе дасягаў да 660 цэнт. з гак. Шмат якія спецыялісты лічылі, што беларускія цукровыя буракі ня маюць вялікай колькасьці цукру і таму хвабрычна перапрацоўка эканамічна не аплаціцца. Спраўданасьць паказала адваротнае. Ня глядзячы на скрайна неспрыяльныя ўмовы прошлага лета, цукровасьць буракоў, выгадаваных на сялянскіх гаспадарках Горадзеншчыны і іншых раёнаў Беларусі дасягала да 18-19%.

У 1946 г. у Горадзеншчыне плянтавы цукровых буракоў займуць 5.000 гак. а ў 1950 г. плошча, занятая пад цукровыя буракі ўзрасьце да 10.000 гак. У Беларусі творыцца свая цукровая прамысловасьць. У Скідэльскім раёне, у Горадзеншчыне, пачалося будаўніцтва першай беларускай цукраварні. У 1948 г. цукраварня пачне працу.

Беларуская народная гаспадарка чакае рук з сэрцам моцна кахаючым свой Край і Народ.

БЕЛАРУСЫ У ФРАНЦЫІ

БЕЛАРУСКАЯ РЭЛІГІЙНАЯ МІСЫЯ У ПАРЫЖЫ

25-га кастрычніка прыехаў з Рыму ў Парыж Рэктар Беларускае Духовнае Місія на Францыю а. Леў Гарошка і адразу заняўся арганізаваннем прыходу і царквы. Да часу абсталявання ўласнае царквы багаслужэньні будуць адбывацца што-нідзелі ў 10 гадзін 45 минут раніцы ў адной з капліцаў пры касцёле Сан Сюльпіс, уваход з вуліцы Гарансэр, № 2, мэтро Сан Сюльпіс. Бюра місія тымчасова месціцца на: 95, rue de Sèvres, Paris (6-e).

АРГАНІЗАЦЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ

Беларускае арганізацыйнае жыццё ў Францыі прагрэсуе шпаркімі крокамі ўперад.

Да Аб'яднання Беларускіх Работнікаў пры Францускім Сындыкаце прыбываюць што дня новыя і новыя сябры.

Парыская калёнія таксама відочна расце.

Кожны Беларус, дачуўшыся аб сваёй роднай арганізацыі з радасцю стараецца як найхутчэй уліцца ў яе рады.

У беларускіх арганізацыях пануе вельмі сардэчная і цёплая братняя атмасфера. Нягледзячы на крутыя матэрыяльныя сродкі арганізацыі, ніводзін новы сябра, прыйшоўшы да нас, не застаўся без кватэры і працы. Напружываюцца ўсе высілкі, каб як можна хутчэй і лепей дапамагчы ўладзіцца сваім новапрыбываючым сябрам. Кіраўніцтва сэкцыі Беларускага Сындыкату робіць з усіх бакоў захады, каб сарганізаваць для сваіх сяброў прафесійна-навычныя курсы, або ўладзіць іх на адпаведныя прафесійна-навычныя курсы французскіх школ.

Пакуль што сарганізаваны курсы французскай мовы і беларусаведы. якія ўжо рэгулярна функцыянуюць ад 22 верасня. Па суботах ад 6 да 9 гадзін вечара адбываюцца лекцыі беларускай і французскай мовы, а па нядзелях ад 14 да 15 гадзін агляд прэсы і падзеяў у свеце за тыдзень, а ад 15 да 16 гадзін лекцыя з беларусаведы. Па гэтых гадзінах дыскусуюцца розныя пытанні арганізацыйнага характару, а потым сьпеваў, развагі...

БЕЛАРУСКАЯ СТУДЭНЦКАЯ СЭКЦЫЯ ПРЫ «ХАЎРУСЕ»

Пры «Хаўрусе» Беларусаў у Францыі паўстаў Сэкцыя Беларускіх Студэнтаў.

Мэта Сэкцыі — знайсці змогу дапамагчы сваім сябрам кончыць французскія высокія школы.

Наразе зарэгістравана 17 сяброў, далейшая запіс прадоўжваецца.

Просіцца усіх Беларусаў, пражываючых на тэрыторыі Францыі, якія калісь студыявалі на высокіх школах, ці закончыўшых школы сярэдняй, згалоўнацца ў сэкцыю Беларускіх Студэнтаў пры «Хаўрусе».

Пісаць па адрэсу: Union Belorussienne en France «Chaïrus» (Stud. Sek.), 65, rue des Gravilliers, Paris (3-e).

ДЭЛЕГАЦЫЯ БССР НА МІРНАЙ КАНФЭРЭНЦЫІ

На мірнай канфэрэнцыі ў Парыжы, Савецкая Беларусь была прадстаўлена 5 дэлегатамі: К. В. Кіселев — старшыня дэлегацыі, А. Г. Бондарь, П. В. Лютаровіч, А. Чіжов, Ф. П. Шмыгов — члены дэлегацыі.

Падчас працы канфэрэнцыі ад імя Савецкай Беларусі з правамі выступу ўдзельнічаў Кіселев. Мовай карыстаўся расейскай.

Усе сябры беларускай дэлегацыі, ў прыватных між сабой гутарках, карысталіся таксама мовай расейскай.

Беларускі сьцяг.

Мад брамай Люксэмбургскага палацу (дзе адбывалася канфэрэнцыя) былі вывешаны штандары ўсіх саюзных народаў — удзельнікаў канфэрэнцыі. Беларускі штандар выглядаў так: на чырвоным палатне ў верхнім рагу (злева) серп і молат — пасярэдзіне надпіс «Беларуская ССР».

Расейскі і Украінскі штандар адрожніваліся толькі надпісамі (Украінская ССР, РСФСР). Практычна таму розніцы між трыма штандарамі ня было бачна.

У ціхую пагоду чырвонае палатно звысала ўніз, а ў верхніх рагох усіх трох чырвоных штандараў былі бачны серп і молат. У ветраны-ж дзень абсарватар, калі меў няпрыхільнасць пастаяць з паўгадзіны часу і ўмеў чытаць грамадскі шрыфт, дык мог у гэтай розніцы разабрацца, але для эўрапейца, нязнаючага грамадскага шрыфту — усе тры штандары выглядалі — расейскімі.

На аўтамабілі Кіселева «бел-чырвона-белы» штандар і крыж Ярылы.

Па нейкім часе разышліся ў Парыжы чуткі, што на аўтамабілі Кіселева, якім ён заўсёды віхром улітаў у браму Люксэмбургскага палацу — намалеваны бел-чырвона-белы штандар з крыжам Ярылы, а зверху надпіс пафранцуску «Belorussie». Чуткі гэтыя пацверджваліся шэрагам паважных сьветкаў цягам што-сь двух тыдняў.

Выяснілася потым, што гэта было непаразуменне.

На пазычаным у Французаў аўтамабілі быў штандар не беларускі, а французскі сіня-бел-чырвоны — і Лёранскі Крыж (які, як ведама, вельмі падобны да Крыжа Ярылы).

У блуд ўява галоўным чынам шпаркая язда аўтамабіля Кіселева. Вока спасьцерагача схоплівала насамперш верхнюю надпіс «Belorussie» і Крыж — «Ярылы», а колеры штандару, прамільгнучы ў вачы ўжо самі сабой дапаўнялі цэласць беларускай эмблематыкі.

ПРАТЭСТ УРАДУ Б. Н. Р.

Як мы даведліся, падчас мірнай канфэрэнцыі ў Парыжы быў паданы пратэст усім прадстаўнікам саюзных народаў ад Ураду Беларускай Народнай Рэспублікі аб тым, што дэлегацыя Савецкай Беларусі ня мае права рэпрэзантаваць інтарэсы Беларускага Народу. У пратэсце дамагаліся прызнання Ураду Б. Н. Р. як адзінага законнага Ураду Беларусі — які быў выбіты Беларускім Народам у 1918 г.

У РАДАКЦЫІ «БЕЛ. НАВ.» ПРАДАЮЦА:

1. Беларускія паштоўкі-краявіды з розных ваколіц Беларусі (Віленшчыны, Горадзеншчыны, Наваградчыны, Палесья). Цана паштоўкі 10 фр.
2. Паштоўкі — беларускі бел-чырвона-белы штандар. Цана пашт. 10 фр.
- 3) Герб «Пагоня» у колерах, фармату паштоўкі. Цана 20 фр.
- 4) Герб «Пагоня» у колерах, фармату 30 на 40 сант. Цана 100 фр.
- 5) Невялікая паэма «Зьвіняць званы Сьвятой Сафіі» — Алеся Салаўя. Цана 20 фр.
- 6) Гадавік «Бел. Навін» (5 папярэд. нумараў) — 60 фр.

Дробныя заказы (да 50 фр.) можна аплачваць паштовымі маркамі.

Усіх падпішчыкаў і сяброў сэкцыі просім ветліва пасылаць грошы на такі адрэс:

Paris c/c 597.94. Union des Travailleurs Belorussiens en France, 11 bis, rue Roquette, Paris (8).

Беларусы у Англіі

У Англіі дагэтуль ня было ніякай беларускай арганізацыі, але з перездам туды нашых жаўнераў у пачатку верасня г. г. заложаўна «Згуртаваньне Беларусаў у Вялікай Брытаніі» (З. Б. В. Б.).

Як нас паведамляюць, ЗБВБ мае ўжо на сягоньне 18 адзельцаў у правінцыях Англіі, 12-ХІ зданы да друку І-шы нумар часопісу «На Шляху», які мае быць органам ЗБВБ.

З двух абжэнікаў, якія ніжэй зьмяшчаем, чытач даведаецца больш аб жыцці нашых братоў у В. Брытаніі.

КАМУНІКАТ № 1

Згуртаваньне Беларусаў у Вялікай Брытаніі (ЗБВБ)

Дня 22 верасня 1946 г. сабралася ў Лёндан ініцыятыўная група Беларусаў і на сваім сходзе, пасля ўсебаковага разважання беларускай справы наагул і паложаньня Беларусаў у Вялікай Брытаніі ў прыватнасьці паставіла:

1. Залажыць беларускую арганізацыю ў Вялікай Брытаніі з сядзібай у Лёндане пад назвай «Згуртаваньне Беларусаў у Вялікай Брытаніі» (ЗБВБ).
2. Прыняць праект Статуту ЗБВБ.
3. Зьвярнуцца да Галоўнага Штабу Польскіх Аружных Сіл з просьбай аб выдачы дазволу Беларускаму жаўнеру Польскай Арміі на ўступленьне ў ЗБВБ з паданьнем гэтага дазволу ў спэцыяльным загадзе Галоўнага Штабу і абвешчаньнем ува ўсіх адзельцах Польскае Арміі.
4. Адчыніць прыём сямброў у ЗБВБ згодна зь яго Статутам.
5. У найбліжэйшым часе выдаць часопіс ЗБВБ і ў сувязі з гэтым прыступіць да збору матэрыялу.
6. Распачаць абар ахвяраў на

«Беларускі Дом» у Лёндане і на выдавецкі фонд.

7. Зьвярнуцца да ўсіх Беларусаў у Вялікай Брытаніі з прапозыцыяй уступіць у сябры ЗБВБ і запрапанаваць ім правесіць першыя арганізацыйныя крокі:

а) там, дзе зьбіраецца больш 10 чалавек Беларусаў залажыць адзельца ЗБВБ, выбраць кіраўніцтва адзельцу са старшыні, сакратара і скарбніка і сабраць ад усіх сяброў заявы аб уступе ў ЗБВБ, уступныя і месячныя сяброўскія складкі (за кастрычнік) і ўсё гэта пераслаць на адрас (глядзі камунікат № 3).

б) там, дзе ёсьць толькі адзін Беларус ці некалькі — атрымаўшы гэты камунікат, будзе уважаны праз Управу ЗБВБ за Мужа Даверра і яму даручаецца гуртаваньне сяброў, зьбіраньне заяў аб уступе і сяброўскіх складак, перасылку іх сакратару ЗБВБ, а таксама ўтрымоўваньне зь ім сувязі.

8. Склікаць Агульны Зьезд сяброў ЗБВБ, як толькі будзе закончана падрыхтоўчая работа.

9. Заняцца справай эвэнтуальнай эміграцыі Беларусаў у заможскія краіны арганізаваным парадкам.

10. Адносна запісу ў П. К. П. Р. Сход Ініцыятыўнай Групы Беларусаў пасля ўсебаковага разважання паложаньня Беларусаў, выказаў погляд, што ў сучасных абставінах найлепшым выхадом для Беларусаў будзе ўступленьне ў вышэйўспомнены П. К. П. Р.

Тымчасовая Управа ЗБВБ.

Старшыня: Жук-Грышкевіч, Сакратар: Сенкевіч.

Adrys: Zhurtavannie Belarusaŭ u V. B.
218 Sussex Gardens Paddington, London W. 2.

3 выдавецкае нівы

Нягледзячы на так цяжкія матэрыяльныя і праўныя абставіны маладой беларускай эміграцыі ўсё-ж такі апошні год часу зьвіліся ў сьвет наступныя беларускія часопісы:

1. «Шляхам Жыцця» — часопіс інфармацыйны, орган Беларускага дапамаговага Камітэту — Ватэнштэт (Ангельская зона) — Нямецчына.
2. «Скаўт» часопіс беларускіх скаўтаў — Ватэнштэт.
3. «Скаўцкая інфармацыйная служба (Бюлетэнь)» — Ватэнштэт.
4. «Мэта» інфармацыйны часопіс — Ольдэнбург.
5. «Нашы Дні» часопіс беларускай моладзі — Ольдэнбург.
6. «Ведамкі» інфармацыйны часопіс. Выдае Беларускі Дапамаговы Камітэт ў Рэгэнсбургу (Амерыканская зона).
7. «Зважай» часопіс беларускіх скаўтаў — Рэгэнсбург.
8. «Шыпына» літэратурна-мастацкі часопіс. Орган згуртаваньня беларускіх паэтаў пісьменьнікаў — Рэгэнсбург.
10. «Беларускі Царкоўны Голас» Часопіс Беларускіх Праваслаўных Епіскапаў.
11. «Студэнцкія Весткі» — Мюнхэн.
12. «Крывіцкі Сьветач» Орган Цантралі Беларускіх Студэнтаў — Мюнхэн.
13. «Зь Беларускага Жыцця» інфармацыйны часопіс, Зальцбург, Аўстрыя.
14. «Пагоня». Літэратурна-гістарычны часопіс — Зальцбург.
15. «Рух». Орган цантралі пасярэдніцтва беларускага вызвольнага руху — Італія.

16. «Беларускія Навіны» — Францыя.

17. «На Шляху». Орган Згуртаваньня Беларусаў у Вялікай Брытаніі — Лёндан.

18. «Хрысьціянскі Сьветач». Орган Беларускіх мэтадыстаў. — Браўншвайг — (Ангельская зона).

19. «Слова Праўды». Эвангэліцкі часопіс у чатырох мовах (пабеларуску, парасейску, папольску і паўкраінску), які выдае пастыр беларускіх эвангэлікаў Я. Пятроўскі ў Лінцы — Аўстрыя.

Па надрукаваньні вышэйшага артыкулу да Радакцыі «Б. Н.» надыйшлі яшчэ тры часопісы.

1) «Медычная Думка» — беларускі медычны часопіс на чужыне — 84 бач. Выданьне Беларускага дапамаговага Камітэту ў Ватэнштэце. Зьмест навукова-папулярны.

2) «Беларускі Скаўт». 50 бач. ілюстраваны, выд. Ватэнштэт.

3) «Юнак» — часопіс беларускіх скаўтаў для ваучань і юнакоў, ілюстраваны, 24 бач. Таксама, як «Бел. Скаўт» выданьне вельмі прыгожае і элягантнае. Мясцовасць выданьня «Юнака» не азначаная.

У апошні час таксама надыйшло да Радакцыі «Б. Н.» 9 невялічкіх кніжачак, (фармату 1/16) выданыя Беларускім дапамаговым Камітэтам у Ватэнштэце:

- 1) Географія (агульная), частка 1-я, для III кл. пач. школы.
- 2) «Курган» — Я. Купалы (паэма).
- 3) «Тры Легенды» — Коўш. («Чортаў Вір», «Сула шапача», «Зачараваны Князь»). — ілюстраваныя.
- 4) «Каваль» — народная казка.

ШУКАЮЦЬ

Цана абвесткі 60 фр. за радок.

5) «Тарас на Парнасе» — ілюстраваны.

6) «Усяночная» — С. Юстапчык. Раман з жыцця беларускай студэнткай моладзі.

7) «Пастановы першага злёту беларускіх скаўтаў».

8) «Як жыць, каб здаровым быць» — ілюстраваны, сатырыстычна-навукальны.

9) «Апокрыф» — М. Багдановіч. Ня глядзячы на тое, што ўсе 9 упамянутых кніжачак адбітыя на шыклістылю, выкананы яны з такім смакам і мастацтвам, што запраўды, бярэш у рукі з шмат большай прыемнасцяй, як якіясь выданні друкарскага сорту.

Усе гэтыя працы мімаволі напамінаюць штось падобнае з мастацкіх працаў «шюрэмчыкаў».

Асобна ад усіх гэтых выданняў трэба паставіць «Новы песеннік Крывіцкі (беларускі) для школяў». Браніслава Скарыніча — Выданы друкарскім спосабам, 64 бач. 79 песняў, у Аўсбургу.

Гэты «новы песеннік» запраўды новы ня толькі ў беларускай літаратуры, а наў літаратуры сьветавай, бо ніхто і нідзе яшчэ дагэтуль не паважываўся на падобную прафанійную памёршых паэтаў, як аўтар гэтага новага сьпеўніку, бязчэльна ўносячы ў іх вершы сваю фантастычную здзябеччыну.

Папраўдзе песеннік гэты належала-б беларускім арганізацыям і ўстановам забараніць да ўжытку, але з агляду на вялікі голад беларускай літаратуры яго можна выкарыстаць, павярнуўшы вершам іхнюю арыгінальнасьць.

Зрабіць гэта ня так цяжка, а іменна: дабіць на рататары адзін ці два літкі, як гэта робяць дадаткі «друкарскія памылкі» і парадзіць чытачам вычыркуць зхвалюшаваныя словы ды ўпісаць на іх мейсны належны.

У новым песенніку таксама выкінуты поўгалосныя: «ў» і «ё».

У перадмове аўтара не паясьняе на гэта арыгінальнасьць. Ці гэта зроблена з недахопу беларускіх знакаў, ці таксама належыць да аўтарскіх «навінкаў?»

Л. Р.

АХВЯРЫ НА ВЫДАВЕЦКІ ФОНД

Ад пачатку выхаду «Бел. Навін» да сьняжніга дня атрымана:

1) Ад 6. беларускіх ваякаў Арміі Андэрс, замест вянка на магілу беларускіх воінаў, паўных пры ўзнішчэнні Монга Касіно (у Італіі) 53.500 фр.

2) Ад групы Беларусаў з Анішы 5.250 фр.

3) Ад Парыскай Сэкцыі Аб. Бел. Раб. 7.200 фр.

4) Па супольнаму сьпіску Парыскай і Рэймскай Сэкцыі Аб. Бел. Раб. у Францыі 19.800 фр.

5) Ад Беларусаў з Даніі 2.700 фр.

6) Ад сяброў Аб. Бел. Раб. у Фолькемонт (Мозель) 860 фр.

7) Ад Беларускай Нацыянальнай Рады ў Чыкаго 1.120 фр.

8) Ад гр. Язэпа Варонкі 1.184 фр. Разам — 91.614 фр.

Двума сябрамі ў форме безтэрміновай пазычкі зложана на фонд «Бел. Нав.» 35.000 фр.

Туня Аляксандра, швагра, шукае: Bielmacz Uladzimir, Hardwick Camp, Derbyshire, Chesterfield, Post Doc Lea, England.

Бацьку Сеўковіча Антона, сына Антона, 51 год, матку Сеўковіч Галену з дому Семеновіч галоў 54, Сеўковіч Геню з дому Дуларэвіч галоў 22 шукае: Sienukovic Ivan, Milfield Camp 4, Alnwick, Northumberland, England.

Пісаць на радыцыю «Бел. Нав.».

Шкляннік Ян з вёскі Жарабкоўчы, акр. Баранавічы, прашу адгукнуцца, маю весткі ад родных — кліча брат.

Крывеня Мар'я шукае братоў Аркадыя і Мікалая Багдан з Ганцавіч.

Галоўку Канстантына з в. Дарагань, Слонішчына, шукае сваяк.

Мурашку Юстына, які знаходзіўся ў мінулым годзе каля Дзіжона, шукае бацька.

Сахара Мікалая з в. Ячная, Стэпеччына, шукае брат Гарасім.

Заяц Міхась з Грэнку шукае сямя.

Высоцкі Базыль шукае родных і знаёмых з в. Урач, і м. Слоніма.

Карпін Мар'ю і блізкіх родных шукае яе бацька Пратасэвіч.

Гэнрык Сенкевіч шукае студэнтку мэдыцыны, Ванду Чарнэцкую, пражывающую да 1944 г. у м. Ляхавічы, пав. Баранавічы.

Сыноў, Віктара Сытага, што быў вывезены на прапу ў Нямеччыну і Мікалая Сытага, што быў вывезены ў Сібір, абое з в. Стральцоў, вол. Азёры, Горалзенскі пав. шукае бацька Мікалай Сыты.

Дыдышко Віктара і Барыса шукае брат Уладзімер.

Кавалёвых Грыгора і Мікалая з в. Жукі, Дзісьненшчына, шукае Сыцяпан.

Швагерку і швагра Нупрэйчыка Валодзьку, сына Грыгора, Нупрэйчык Наздо — дачку Грыгора з в. Малыя Мэрвіны; Бэганскага Мікалая з в. Сухлічы; сям'ю Аршанскіх; Настулю Войцік — дачку Лявона з в. Забалатнікі, якая выехала ў Канаду, шукае Войцік Мікалай.

Цімафейчык Хведар сын Васіля, шукае сваякоў і знаёмых.

Алену з Пахомаў, з Негарэлага, замужам за Бутрымовічам, якая мае знаходзіцца ў штаце New Jersey, U.S.A., шукае пляменьнік, сын сястры Вольгі.

Мэрляк Кастусь шукае Осінскага Язэпа, яго сям'ю і тых, хто ведае яго цяперашняе мейсна жыхарства — просіць адгукнуцца.

Протасэвіч Іван з в. Застаўе, пав. Драгічын, шукае родных і знаёмых.

Русага Фёдара або яго дзяцей з в. Запясоча пав. Тураў шукае Мар'я, дачка Марціна. Беларускія арганізацыі ў Амэрыцы прашу абвестку пашырыць.

Драба Канстантына, Ліды і Надзею з Лукавічаў Баранаўшчына шукае А. Гімпель.

Чырко Марылю і дзяцей: Мікалая, Андрэя, Марылю, Міхала, і Івана з Стара-Млынаў, або Юзэфіна, Драгічыншчына шукае муж.

Новік Васілісу і дзяцей: Мікалая, Аляксея, Алену, Марылю, Міхала і Ліды з в. Сіневічы Ваўкавыскага пав. шукае муж.

Гурскага Аляксандра, Івана, Уладзімера і матку Тэклю з Качаноў шукае Шопейка.

Лятун Люсю із Давідгарадка і Новіка Кастуся із Кленку шукае брат Анатоль.

Шэўчыка Івана нар. 1922 г. з в. Заполье, Баранаўшчына — шукае брат.

Юрчыка Івана, нар. 1914 г. і Юрчыка Сыцяпана нар. 1916 г. абодва з в. Волька, Баранаўшчына шукае брат.

Чэчуру Мікалая галоў 24 з Ліпенскага пав. Палесьсе шукае брат.

Эмельянчыка Міхала нар. 1925 г. з Жарабілавіч, Баранаўшчына — шукае брат.

Мазуру Юрку нар. 1916 г. з Наваградка шукае брат.

Піліпа Войцеховіча, сына Івана-вага, шукае Зіна.

Боч Александра шукае Бачка Антона і Баханскага Александра.

Патонкую Ларысу нар. Чаранкевіч у Крывошыне, пав. Баранавічы, шукае муж Сыцяпан.

Кулеш Мар'ю і Калінскую Міхаліну шукае сястра Філімэна.

Русака Міхася шукае брат Уладзімер.

Сасіновіча Міхася шукае жонка і сын Леанід.

Бунчук Іван Язэпаў шукае свайго брата Антона, якога бачылі ўвосень 1944 г. у Францыі. Хто мае аб ім весткі — прашу весткі паліць да «Б. Н.».

Патонкі Сыцяпан шукае Чэлевіча Вінука і Люхту Кастуся, астаўных у Нямеччыне.

Вішанька Алесь шукае бацькоў, якіх апошні бачылі ў Нямеччыне ў Борган ан Рюган.

Слоніцкі Ян шукае свайго брата.

Кажура Дзімітр з Вялейшчыны шукае сваякоў і знаёмых. Пісаць на адрас: Kazuro Dymitr, Wasmes 219, Cuesmes; Belgique.

Міхалёнак Софія шукае сваю дачку Давідовіч (Міхалёнак) Мар'ю з в. Дубавое, пав. Вялейка, якая выехала ў Францыю ў 1927 г. Michalenak Sofia, Sité Crehange, Rue 11, No 59, Faulguemont (Moselle).

Суседа Красоўскага ці Красоўскага Зэнона галоў каля 45; стрэчных сёстраў: Браніславу і Анелю па бацьку Васілевіч, маюць яны ў Чыкаго пракарню, шукае: Budzka Eduard, Post Immendorf bei Braunschweig, Germany, Engilsche Zone, Camp A.B.C. in Watenstedt.

Дзядзьку Капларчыка Антона, які знаходзіўся ў Ню-Ёрку шукае сын Капларчыка Міхася. Kaplarezyk Pja, Polish Scholl Centre Bodney Airfield, Camp 190, Therford, Norfolk, England.

Івана Лошыка, сына Сыцяпана і Марылі, з в. Лагінавічы, пав. Несьвіж, які пражывае ў Амэрыцы ў Сан-Францыска, ўжо 25 галоў шукае: Pacejko Kanstantyn, 17, rue Gendreville, Crepy en Valois (Oise).

Міхася Занеўскага, які жыў у Детройт, Mich., магу яго паведаваць аб яго бацьку, братоў і сёстрах па Бацькаўшчыне, шукае: Ing. Wl. Tamasczyschuk, München, Wiener Platz 18/4.

Бацьку і Матку шукае: Reviaka Basyi, Kippeuros Park Sgw. 1 Dunblane near, Stirling Perth, Scotland.

ЯЛІНКА

«Наш Божа, татку нам вярні, нядобра нам адным»...

Ялінка. Дзеці. І агні, і дым, сінявы дым.

А я, дарослы, поўны ўяў, — бы прывід нябыцця.

Чаму ня дым сінявы я?

Чаму я ня дзіця?

Чаму? Ці здолеў-бы дзіцём, ці змог-бы дымам быць?

Пакутным змучаны жыццём, мой дух юнацкі сьпіць...

Як загудзе калядны звон, — ад таткі мо' прывет? —

Прачненца дух той, возьме ён мяне ў прывабны сьвет,

У гэны дзіўны сьвет, куды на крылах сны ляцяць,

дзе вёсны, вечныя сады, дзе росы зіхаліць...

Ялінка. Дзеці. І агні,

і дым, сінявы дым.

«Наш Божа, татку нам вярні, нядобра нам адным».

Алесь Салавей.

На чужыне, 1945 г.

Сына Чырко Андрэя, які быў вывезены ў Нямеччыну і пражываў у Heilbronn, Lager Neuland, Hafenstrasse, 14.

шукае: Czyrko Piotr, Rungsted, Kyst, Badehotel, Danmark.

Смактуновіча Васіля, ягоную жонку Вольгу, і несня, усе з Белавежы, вывезеныя вайною ў Нямеччыну, шукае:

Petrusenko Kuzma, Jan Bibik, Heidenau b. Tostedt. Kr. Harburg. DP Camp, Baracke 51/1, Englische Zone.

Жонку Толлочка Александру, несня і вешчу Берасьневіч Ян і Ганна, брата Чэслава, сястру Ганну швагроў: Кандратовіча Яна з жонкай і дзяцямі; Шульца Віктара з жонкай Ядвігай шукае:

Toilocko Jan. Cam No 3, Petworth-Sussex, England.

Сёстраў Скрыпнік Галену і Гартынскую Наталю з сынам Уладзімерам, дачка Сымона Тысоўскага; Скрыпнік Міхася сына Палікарпа, усе з Кленка, Баранавіцкай округі, вывезеныя ў Кенігсбэрг, а потым у напрамку Бэрліна, шукае:

Tysowski Jaroslaw, Blachshaw Moor-Leek, Staffs Camp 4, England.

Гарбача Івана, Дэйкала Мікалая, Жука Уладзімера з Дэрэчына, п. Слонім шукаюць:

Leucyk Mikalaj i Anufik Piotr, England, Blachshaw Moor Leek, Staffs Camp 4, England.

Падгайскага Мікалая і Назіскага Паўла абодва з Докшыч, пав. Глыбокае і Хмелеўскага Пятра з Грыневіч шукае:

Mickievic Ivan, Blackshaw Moor Leek, Staffs Camp 4, England.

Бацьку Жданковіч Юстына, маці Галену і сястру Серафіму, якія былі вывезеныя ў Нямеччыну ў 1944 г. у Politz Altmark, з в. Касыюкі, Шаркоўскі раён, Глыбокая акруга, Віленшчына, шукае: Zdanowiec Aleksandar, Freckenham Camp, Nurbury, St. Edmunds, Suffolk, England.

Мельнік Грыгор шукае: бацьку Рамана Мельніка, сястру Ганну Мельнік, Ганну Гузіч, Курыла Гамбіцкага, з вёскі Гаралышча, востраў Столін. Пісаць на адрас: G. Melnik, 3738, De Bullion. Montreal. Que. Canada.

Redacteur resp.: Ing. Léon Rydlevsky.

Le Directeur: Maurice Bculadoux.

Imp. J.E.P., 7, rue Cadet, Paris 9.

Travail exécuté par des syndiqués.